

25.6x27.43	1/2	1	עמוד	הארץ - טיולים	27/01/2014	40810071-1
קשרי תרבות תבל טיולים - 16240						

קטנה וקולעת

למרות היותה מהמדינות הפחות מתוירות באירופה מציגה מלטה תמהיל מנצח לחופשה מפנקת על רקע נופים ציוריים, אתרים היסטוריים ייחודיים והווימקומי פשוט וכובש | אודי בן זאב



בין סיציליה לטוניסיה, בפינה הדרומית ביותר של אירופה, נמצאת מלטה מהמדינות הקטנות ומעוטות האוכלוסין ביבשת. ובכל זאת, הארץ הקטנה הזו מהווה מיקרוקוסמוס מרתק של השפעות היסטוריות, תרבותיות, לשוניות ואמנותיות. כמדינה שאינה מתוירת מדי, יש במלטה סממנים קסומים של מציאות בלתי ממוסחרת ותיירותית, במקביל למציאות המערבית של המאה ה-21. את הביקור במלטה מתחילים בבירת האי, ואלטה, בתצפית מגני בארכה העליונים. מכאן ניתן להשקיף על המפרץ היפה ועל הערים סנגלאה, ויטוריוזה וקוספיקואה, המוכרות יותר בשם "שלוש הערים", שבמלחמת העולם השנייה תפקדו שלושתן כעיר אחת. מהנמל ניתן לקחת שייט של כשעה בין המפרצים הציוריים והאתרים המרתקים בשני הנמלים הגדולים משני צדדיה של ואלטה. בשייט נחשפות

11.2x27.33	1	5	עמוד	הארץ - טיולים	27/01/2014	40810303-9
קשרי תרבות תבל טיולים - 16240						



סמינר מטייל

חוייה תרבותית באמסטרדם

דרך ארוכה עברה העיר אמסטרדם מכפר הדייגים של המאה ה-12 ועד להפיכתה לאחד ממרכזי התרבות והאמנות החשובים בעולם. העיר מציגה שילוב

מרתק בין ישן וחדש, לצד מבנים היסטוריים מן המאה ה-17 "תור הזהב" של העיר, מתבלט האגף החדש של מוזיאון הסטיידליק, מבנה חדשני ומרתק, שנחנך ב-2012. העיר הרבגונית מציעה במוזיאונים ובבימות הקונצרטים המפורסמים שבה שפע של אמנות משובחת מכל התקופות והסגנונות.

סמינר מטייל ייחודי שמארגנת חברת "קשרי תרבות תבל" יכלול סיורים במוזיאונים של אמסטרדם וביקורים במופעים הקלאסיים המובהרים שיש לה לעיר להציע. בין אלה: ביקור במוזיאון ואן גוך המכיל את אוסף העבודות הגדול בעולם של האמן ההולנדי; מוזיאון רייקס הפופולרי המציג יצירות נבחרות של רמברנדט, יאן ורמיר, הלס וסטיין; סטיידליקמוזיאום, מהמוזיאונים המובילים בעולם לאומנות מודרנית ובו עבודות של מונה, מאטיס, פיקאסו, סזאן, שגאל ועוד.

באולם הקונצרטהבאו, בית תזמורת הקונצרטהבאו המלכותית, יתארחו משתתפי הסמינר בקונצרט של הפסנתרן המפורסם לאנג לאנג, בבית האופרה והבלט המלכותי יצפו בשתיים מיצירות הבלט המדוברות ביותר כיום: "ציפור האש" - יצירתו האלמותית של סטרוינסקי ו"החלום" מאת פרדריק אשטון. באולם הקונצרטהבאו יאזינו המשתתפים לקונצרט של תזמורת הרדיו הפילהרמונית של הולנד שתופיע עם מנהלה המוסיקלי, המנצח מרק אלברכט. הערב יוקדש ליצירותיו של שומאן, מגדולי מלחיני המאה ה-19.

26.53x30.45	2/2	12	עמוד	טיולים - הארץ	27/01/2014	40810196-9
קשרי תרבות תבל טיולים - 16240						



לאורך האוטובוס והיה מחובר לפעמון... אוטובוסים אלו הועברו לגריטה ומהם נותרו מספר דוגמאות מוזיאוניות ומזכרות בחנויות לתיירים. כיום נוסעים ברחבי מלטה באוטובוסים חדישים, שמחיר הנסיעה בהם לא יקר (כדאי להכין מטבעות מראש).

● **אקלים** - ים תיכוני אופייני. הקיץ יבש ולח, ועיקר המשקעים, כ- 500 מ"מ בשנה בממוצע, יורדים בחודשי החורף. קחו אתכם את הביגוד המתאים לאותה עונה בארץ.

● **מחירים ותשירים** - מלצרים ונהגי מוניות מצפים לטיפ של כעשרה אחוזים. חובה לעמוד על המקח כשקונים עבודות יד בדוכנים או בשווקים. בחנויות לעומת זאת המחירים בדרך כלל קבועים. על כל המוצרים חל מס ערך מוסף בשיעור של 15 אחוזים.

● **אוכל** - ההשפעה הגדולה ביותר על המטבח המלטיזי מגיעה מהמטבח הסיציליאני, למרות שגם מאכלים אנגליים, כמו צלעות בגריל וצלי עם שלוש תוספות, פופולריים מאוד. כמה מהמנות הייחודיות למלטה הן מאפי גבינה, פשטידת אטריות, גבינה וביצים וארנבת המוגשת כפאי או כתבשיל קדירה.

הסנדוויץ' המלטיזי פופולארי מאוד והוא נמכר בכל פינת רחוב. מילוי הסנדוויץ' מורכב מעגבניות קצור צות, שום, גבינה, זיתים וטונה או אנשובי.

● **לינה** - מלטה מציעה מבחר אפשרויות לינה המ-תאימות לכל כיס. מומלץ ללון באזור מפרץ סט. ג'וליאן, בו מרוכזים המסעדות, המועדונים וחיי הלילה של האי, וממנו קרוב יחסית להגיע למרכז העיר.

● **שונות** - מתח החשמל במלטה הוא כמו בארץ, השקעים הנים כמו באנגליה (ולכן חובה להביא מתאים). ישראל מקדימה את מלטה בשעה. אין צורך באשרת כניסה למלטה, ואין בה שגרירות ישראל. הטיפול הקונסולרי נעשה בשגרירות יש-ראל ברומא.

בסיור ברחובות העיר מתגלה מראה ציורי של מרפסות העץ האופייניות למלטה, חבלי כביסה התלויים ביניהן ועליהם כביסה צבעונית וססגונית



בוואלטה ישנו גם בית קברות יהודי קטן אליו ניתן להגיע במונית. אפשר וכדאי לשוט למערה הכחולה. אך השייט תלוי במזג האוויר ובגובה הגלים.

כ-15 ק"מ ממערב לוואלטה נמצאות הערים הצמודות מדינה ורבאט. מדינה גדושה במבנים מהתקופה הנורמנית ומתקופת הברוק. כדאי לבקר בכיכר המרכזית בה ניצבת הקתדרלה ששרדה את רעידת האדמה שהיתה באזור, בכנסייה הכרמליטית ובווילה הרומית המפורסמת. בעיר רבאט הססגונית נמצאת מערת סט. פול והקטקומבות (מערכות קבור רח-תת-קרקעיות) עליהן נבנתה העיר.

מומלץ מאוד לשוטט בסמטאות העיר, ולא לשכוח להרים את המבט ולהתבונן במרפסות, במרזבים המעוצבים ובשאר הקישוטים הארכיטקטוניים.

יום טיול מומלץ הוא לאי גוזו, אליו מגיעים במעבורת ששטה לאי מספר פעמים ביום. גם באי זה ניתן לצפות באדריכלות מימי הביניים ובמקד-שים פריהיסטוריים. מהמבצר ניתן לראות את האי כולו, ובבית הנורמני שבשטה המבצר נמצא מוזיאון פולקלור מעניין.

העיר הגדולה באי גוזו נקראת ויקטוריה והיא משמשת גם כמרכז המנהלי של האי. במרכז העיר נמצא הרובע המבוצר הקטן הנמצא על גבעה. בד-רומו של הרובע המבוצר נמצאת קתדרלת עליית הבתולה או בשמה האחר קתדרלת גוזו. רצפת המ-בנה מרוצפת בשיש צבעוני, וקבועים בה קברים, לוחות קבורה וסמלים כנסייתיים. כיפת הקתדרלה לא הושלמה מעולם בשל מחסור בתקציב, אך במרכז הכיפה צויר פרסקו בסגנון "הטעיית העין" שלמתבר ננים למעלה נראה כאילו הכיפה קיימת.

טיפים למטיילים

● **תחבורה** - עד לא מזמן נעו ברחובות מלטה אוטר-בוסים ישנים צבועים בצהוב, שהיו אחד מסמלי המדינה. באוטובוסים היו ספסלי עץ, והוט שעבר

זוויות יפהפיות ומרתקות של נופי האי. כל תושבי מלטה דוברים אנגלית, עובדה המקלה מאוד על חיי התיירים במקום. השפה המלטיזית כור-ללת בתוכה מילים רבות מאוד בערבית, שאינה זרה לאזוניים ישראליות. לדוגמא, המספרים במלטיזית נשמעים בדיוק כמו בערבית.

העיר ואלטה בנויה על צלע ההר, כך שכמעט מכל מקום ניתן לראות את הים המציץ בתחתית הרחוב. סיור ברחובות העיר מזמן מראה ציורי של מרפסות העץ האופייניות למלטה, הצבועות בשלל צבעים, חבלי כביסה התלויים ביניהן ועליהם כביסה צבעונית וססגונית. גם דלתות הכניסה לבתים העשויות מעץ הן מלאכת מחשבת.

הליכה רגלית קצרה מגני בארכה תביא אותנו לקתדרלת סן ג'ון, שעוצבה בסגנון הרנסנס. כבר בכניסה לקתדרלה אפשר להתרשם מרצפת השיש המדהימה ומהפסלים והציורים הנמצאים במקום, כשבין מגוון יצירות האמנות נראה כאן את ציוריו של האמן הדגול קאראווג'ו.

במוזיאון לארכיאולוגיה הנמצא בקרבת מקום נחשפים צדדים שונים ומגוונים כגון פריטים אר-כיאלוגיים, עוגנים רומיים וממצאים פרהיסטוריים. בסמוך נמצאת הכנסייה הכרמליטית שכיפתה הג-בוהה נראית מכל מקום, ועם קצת מזל ניתן לשמוע בה מוזיקה ליטורגית.

כיכר הרפובליקה נמצאת ליד תיאטרון מנואל הישן, אחד התיאטראות היפים והעתיקים באירופה, ומסביבה שפע בתי קפה ומסעדות. מרחק קצר משם מגיעים לכיכר הארמון, שבאחת מקצותיה נמצא הארמון ששימש כמעונו של המושל הבריטי. כיום שוכנים במבנה הפרלמנט, מעונו הרשמי של נשיא המדינה ומשרדי ממשלה. ניתן לבקר בחצרות ובמבנים המפוארים שמסביב.

40712430-1	17/01/2014	קו 7 - חדרה פורמט קטן	עמוד 45	1	27.17x20.28
מלכה ענבל צלם - 16240					

תהיות ותעתועים

לאחרונה מלכה ענבל מציגה בתערוכה "תהיות ותעתועים" עבודות צילום היוצרות מציאות חדשה, שאינה אינה אלא מציאות מדומה, בבואה של מציאות קיימת.

בסדרת הצילומים המרכזית, הנקראת "בין לבן לאפורים", מופיעה דמות אשה. העירום מעודן ולירי, התנועה כאילו לקוחה מתוך מופע בלט שצולם מבעד למים הנעים יחד עם הדמות.

השימוש בצבע הלבן הטהור נוסך תחושה חלומית של עולמות אחרים. הדמות והרקע מתערבבים זה בזה ויוצרים מציאות חדשה המאחדת בין הרקע לדמות הנשית הנשפכת לתוכו, אפקט שניתן להשיג בדרך כלל בנזילות מכוונות של צבע במדיה של ציור ואכן היצירות נראות כציורים מצולמים. בעבודות נוספות המוצגות בתערוכה, מופיעות בבואותיהן המעורפלות של דמויות, הזרמות ומשתלבות בעולם אפל של אורות וצללים שיד הצלמת עיצבה באמצעים שונים.

השימוש בצבעי מונוכרום של לבן שחור ומה שביניהם מעצים את התחושה החלומית של עולמות אחרים. אוצרת: אביה ממון.

עבודותיה של ענבל הוכרו בזכות כתבתו של חיים אברהם בכתב-העת האיכותי "עולם הצילום" ספטמבר 2009, בו סקר את תערוכתה "בין לבן לאפורים", שהוצגה לראשונה ב 2009 בבית האמנים ת"א (אוצרת: אירית ליון). הפתיח שלו סקרן להכיר את האמנית: "התערוכה בבית האמנים בת"א מביאה לידי מיצוי מסקרן את מרכיבי עבודתה של ענבל - נראטיב, קומפוזיציה, צורה, תאורה, מרקם וגוונים. יסודות אשר החלה ליצור בתערוכותיה הקודמות, והביאה לידי זיכון בתערוכה זו...".

בספטמבר 2011, שנתיים אחרי, עומדת מלכה ענבל להציג בתערוכת יחיד, עבודות מאותה סדרה, "בין לבן לאפורים", בגלריה נוהו (Noho gallery) היוקרתית, בצ'לסי, ניו-יורק. עצם ההזמנה היא הכרה והוקרה לאיכות ולייחוד של עבודות האמנית, שכבר הציגה שם לפני שנתיים, אך במסגרת תערוכה קבוצתית.

מלכה נשואה למיכאל ("מיקי, בן הזוג הכי תומך ומפרגן שיש") ואמא לגלי וללירון ("הילדים הנפלאים שלי") והיא משמשת כראש מדור תכנון קונסטרוקציות של עמודי חשמל, בחברת החשמל. המקצוע נחשב לגברי, אבל מלכה מתענגת עליו ומוצאת ב"טיפול בברזל" הזדמנות להפעיל הרבה יצירתיות - אמנית בכל רמ"ח.

מלכה באישיותה היא משהו הרבה יותר מורכב ומעודן - משלבת נשיות ורכות עם חזק ועוצמה, עבודת כפיים ויצירתיות הרוח, שאיפה לאתגרים והישגים ומימושם בדרכה המיוחדת. היא גם ברזל יצוק וגם בד משי מלטף, ואכן, חשמל זורם בכפות ידיה וזורם ביצירה הצילומית-אמנותית שלה.

ענבל, בוגרת לימודי צילום בקאמרה אובסקורה, פיתחה טכניקה צילומית ייחודית ומורכבת, המאפשרת יציאה מאובייקט צילום אנושי לעבר המופשט: "חשוב לי להדגיש שהטכניקה שלי היא אישית ופיתחתי אותה

במהלך עבודתי בסטודיו, ללא עיבודי מחשב. הצילומים נעשים עם מסך כסוף, ובאמצעות תאורה ופוקוס מתקבלות השקיפויות, שיוצרות את השילוב הנכון לכל תמונה", מסבירה מלכה.

ענבל הציגה את עבודותיה בתערוכות רבות, קבוצתיות ויחיד, ברחבי הארץ ובחו"ל. היא מרבה לעסוק בתחום הנשיות ובדצמבר 2010 יזמה תערוכה קבוצתית WOMAN X WOMAN עם צלמות מאיטליה, הולנד, צרפת וספרד, שהוצגה בפאריס בגלריה LA MEMOIRE DE L'AVENIR, נוב-2011 בסיציליה Galleria degustarte Spaziostralo.

על תערוכתה הראשונה בניו-יורק נכתב בגיליון GALLERY AND STUDIO הניו-יורקי: "אנו משתאים ליכולתה של ענבל להעניק משמעות סובייקטיבית כה רבה, ליצור קסם כה רב ולעורר תחושת יופי בלתי חולפת, באמצעים כה פשוטים לכאורה. ענבל שייכת למסורת של צלמי האוונגרד ההרפתקנים, החל מאלוין לנגדון קוברן ועד למחדשים עכשוויים <

בצילום, כגון דויד סטיבנסון ואדם פוס". בסדרת העבודות "בין לבן לאפורים", שתוצגה בתערוכה בניו-יורק, הופך הצבע הלבן לדומיננטי. הלבן משתרע על פני מעד רחב של גוונים, ומצטיין בעושר טקסטורלי המושג באמצעים צורניים. הלבן, על ייצוגיו השונים, מסמל הקשרים תרבותיים מגוונים ואף מנוגדים - תום בתולים, רוחניות וטוהר מחד; ריק, אֵין ומוות מאידך. הלבן בעבודותיה של ענבל אינו מסמל ריק והיעדר, אלא דווקא את היש, את המרחב, את הטוהר.

באמצעות גוני הלבן השונים, יוצרת האמנית סביב דמויותיה כעין תפאורה, חלל המשדר עמימות לתחושת הזמן, על גבול החלומי. הדמויות עצמן הן דמויות נשיות מעורטלות, מבוימות על-ידי האמנית. הן מקרינות מצבי תודעה והלכי-רוח שונים, ממצבי הפנמה והתכנסות ועד רגעי שחרור ושלמות, שמהם עולה תחושת כמיהה וגעגוע למשהו בלתי מושג.

על יצירתה מספרת האמנית: "במרבית הסדרות עסקתי בנפש האדם. בסדרה "כי רק ביחד זה השלם", העוסק בזוגיות והוצגה בגלריה KOWASA בברצלונה ו"צללים באור", העוסקת במערכות יחסים בין אנשים והוצגה במוזיאון לצילום בתל-חי - ביימתי את עבודתי מההתבוננויות הרבות שבהן צפיתי, כעין מראה לטבע

האנושי, בהתאם לרגשותי ופרשנותי. לעיתים קרובות המבקרים בתערוכה התרגשו מתוך הזדהות, תוך התבוננות בעבודות השונות.

"בסדרה 'בין לבן לאפורים' בחרתי לבחון מחדש את נושא הנשיות. נושא מרתק בפני עצמו ועוד יותר כעת, בגיל שאחרי שנות החמישים לחיי. החשש הגדול שחששתי מפני אובדן הנשיות בגיל זה נמוג ואת מקומו תפסה השלמה שלוהה ומאושרת. אני בוחרת ליהנות מתהליך אין סופי של למידה והתפתחויות שונות בחיי. למרות שינויים טבעיים שקרו עם השנים, אני מוצאת את עצמי בגיל הכי יפה שעברתי בחיי. מנקודת ראות זו בחרתי לבחון מחדש את הנשיות, וכך בחרתי לא, במקרה בכדים הלכנים.

"זו הסדרה הראשונה שבה בחרתי בלבן והוא מאד שונה. גליל בד לבן שכל בני משפחתי נרתמו לסייע בגזירה תפירה ובעיקר תליה, דרשו התייחסות שונה ותאורה שונה. "האור" שהוא המרכיב בראשי בעבודותיי, הצריך התייחסות שונה בשל עוצמתו של הלבן בהשתקפויות השונות. בחרתי בדוגמניות ערום, כי הן נטולות מסכת לבוש שאנו עוטים על עצמנו, כדי לכטא את הרגשות השונים".